

Бібліографічний опис:

[Від редакції] (2024) Талановита очільниця музикознавчої школи ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. *Народна творчість та етнологія*, 4 (404), 11–12.

[Editorial] (2024) A Talented Head of the Musicology School at M. Rylskyi Institute of Art Studies, Folkloristics and Ethnology. *Folk Art and Ethnology*, 4 (404), 11–12.

© Видавництво ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2024. Опубліковано на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

ТАЛАНОВИТА ОЧІЛЬНИЦЯ МУЗИКОЗНАВЧОЇ ШКОЛИ ІМФЕ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО

12 серпня святкує славний ювілей **Олена Немкович** – знана українська музикознавиця, докторка мистецтвознавства, завідувачка відділу музикознавства та етномузикології ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України.

Олена Миколаївна народилася в м. Ічні на Чернігівщині в родині музикантів. Її мати, Віра Михайлівна Любимова, – славетна українська оперна співачка, солістка Національної опери України імені Тараса Шевченка, народна артистка УРСР, видатна вокальна педагогиня. Батько, Микола Іванович Гущенко, викладав теоретичні дисципліни в Київській музичній школі № 1 імені Я. Степового. Усе життя науковиця намагалася гідно продовжувати фахові й етичні традиції своєї родини.

Майже 40 років Олена Миколаївна присвятила ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, невтомно розвиваючи українську музикознавчу науку та виховуючи нові покоління молодих українських учених. Свій творчий шлях в Інституті музикознавства розпочала в 1985 році. Тут вона послідовно пройшла всі етапи наукового становлення та посадового зростання, починаючи зі старшої лаборантки (1985–1990), молодшої наукової співробітниці (1990–1993), потім наукової (1993–1996), старшої (1996–2009), провідної (2009–2016) наукової співробітниці, завідувачки відділами екранно-сценічних мистецтв та культурології (2016–2021) і музикознавства та етномузикології (з 2022 року дотепер).

У науковому доробку О. Немкович – понад триста друкованих праць. Олена Миколаївна є провідною дослідницею історії українського музикознавства ХХ – початку ХХІ ст. як важливої частини української та європейської науки й культури, уперше комплексно вивчила широке коло проблем цієї наукової галузі. Її монографія «Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін» стала першою узагальнюючою працею, що стосувалася історичного розвитку вітчизняного музикознавства як складної динамічної системи наукових дисциплін і міждисциплінарних напрямів. Важливим досягненням науковиці є глибокі й багатогранні дослідження історії українського оперного театру. Надзвичайно вагомим є внесок Олени Миколаївни в українську музичну енциклопедистику: цю сферу вона розвиває як вдумливий теоретик означеної галузі музикознавства, а також як досвідчений практик. Зокрема, є авторкою статей і розробницею методологічних та методичних питань низки енциклопедичних видань. Дослідниця також розробляє концептуальні проблеми історії української музичної культури, що відображено в багатьох ґрунтовних розділах до різних колективних монографій.

Надзвичайно глибоким і масштабним є досвід Олени Миколаївни як наукового керівника, опонента й рецензента кандидатських і докторських дисертацій. Під її безпосереднім керівництвом виконано й успішно захищено три докторські (Н. Костюк, В. Громченко, М. Погребняк) і три кандидатські (Лі Сябінь, І. Лісняк, А. Генкін) дисертації. Під час головування О. Немкович у спеціалізованій вченій раді із захисту кандидатських і докторських дисертацій з мистецтвознавства та культурології при ІМФЕ НАНУ (2014–2021) було захищено 55 дисертацій – 15 докторських і 40 кандидатських. За час роботи як члена експертної ради з мистецтвознавства та культурології ВАК (потім ДАК МОН України, 2009–2015), а також члена і згодом голови зазначеної спеціалізованої ради вона здійснила понад 150 експертиз кандидатських і докторських дисертацій.

Окремою сторінкою діяльності є робота О. Немкович як члена редколегій видань ІМФЕ та інших наукових установ, серед яких – багатотомні «Українська музична енциклопедія» (заступниця голови редколегії видання, співголова 3-го й 6-го томів, голова 7-го тому) та «Історія української музики» (член редколегії видання й авторка розділів), тритомна енциклопедія «Національна опера України» (підготовлена Київським оперним театром), збірники матеріалів міжнародних конгресів, симпозіумів, профільні періодичні видання ІМФЕ – «Студії мистецтвознавчі», «Українське мистецтвознавство» «Музична україністика: сучасний вимір», «Народна творчість та етнологія» та ін.

Колеги цінують глибоку компетентність, потужне стратегічне мислення, уміння ефективно організувати робочий процес, м'яко й водночас вимогливо стимулювати роботу колективу, зазначають виняткову чуйність і людяність Олени Миколаївни.

Бажаємо ювілярці міцного здоров'я, родинного благополуччя, невичерпної енергії, натхнення й наснаги в її непростій і плідній роботі з розбудови української музичної культури та науки! Многая і благая літа під мирним небом України!

Колектив ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України

Отримано / Received 25.07.2024

Рекомендовано до друку / Recommended for publishing 05.12.2024